

KIP Infra Oy

PL 26
67101 KOKKOLA

Perustamislupa

KIP Infra Oy saa perustaa vaarallisten kemikaalien varastoalueen.

KIP Infra Oy:n on toimittava hakemuksessaan esittämällä tavalla, ellei lupaehtoisissa muuta määrätä, sekä noudatettava toiminnassaan vaarallisten kemikaalien käsittelystä ja varastoinnista annettuja säännöksiä.

Kohde ja sen sijainti

KIP Infra Oy, Satamatie 330, 67900 Kokkola. Kokkolan suurteollisuusalue.

Käyttöönotto

Toiminnanharjoittajan tulee pyytää tuotantolaitoksen (varastoalueen) käyttöönottotarkastusta Tukesilta. Kemikaalien käytönvalvojan on ennen käyttöönottoa todettava tämän päätöksen ehtojen toteutuminen. Toiminnanharjoittajan tulee varata käyttöönottotarkastustilaisuuteen tarvittavat asiakirjat päätöksen ehtojen todentamiseksi. Varastoalueelle ei saa ottaa vaarallisia kemikaaleja ennen kuin Tukes on käyttöönottotarkastukselle hyväksynyt alueen käyttöön.

Kohteen kuvaus

Rakennettavalla varastoalueelle (varastokentälle) voidaan sijoittaa vaarallisten kemikaalien lastinkuljetusyksiköitä, jotka ovat enimmäkseen säiliökontteja ja umpinaisia irtolastikontteja (yleisrahtikontti), joissa on vaarallisten aineiden irtopakkauksia. Vähäisemmissä määrin varastoidaan erikseen IBC-pakkauksia (600-1000 l muovisäiliö), suursäkkejä (500-1000 kg) ja kuljetettavia painelaitteita (kaasupulloja). Varastopalvelua tarjotaan teollisuusalueen sisäisille toimijoille tai alueen ulkopuolisille asiakkaille. Varastokenttä on jaettu 15 erilliseen vuotojen keruujärjestelmällä ja vallitilalla varustettuun konttivarastoon. Konttivarastojen pinta-ala vaihtelee ja täten myös kussakin konttivarastossa olevien kemikaalien enimmäismäärät. Kokonaiskapasiteetti on enintään 7500 m³ (287 kpl kontteja/TEU) vaaralliseksi luokiteltuja kemikaaleja. Alue sijaitsee Kokkolan suurteollisuusalueen sisällä ja on kooltaan noin 1,4 ha.

Varastokentällä ei ole terminaalirakenteita tai laitteistoja kuljetusyksiköiden vastaanottamiseksi tai purkamiseksi. Kuljetusyksiköitä ei avata eikä vaarallisia kemikaaleja siirretä yksiköstä toiseen. Lastin käsittely tapahtuu palvelutoimittajan, satamaoperaattorin toimesta. Varastokentän eteläpäässä on erillinen viemäröimätön ja 1,5 m muuta varastokenttää alemmalle tasolle rakennettu alue paineellisten nesteytettyjen ja kaasumaisten kemikaalien (kuljetettavien painelaitteiden) varastointiin.

18.1.2018

1818/36/2015

Palavien nesteiden ja myrkyllisten kemikaalien kuljetukseen käytetään 20 '' säiliökonttia (nestetilavuus enintään 24 tai 25 m³). Muiden nestemäisten kemikaalien kuljetukseen on käytössä 40 '' säiliökontti (nestetilavuus enintään 50 m³).

Vaarallisia kemikaaleja varastokentällä saa olla enintään 7500 m³(maksimi varastointikapasiteetti). Kuitenkin niin, että varastokentällä ei saa varastoida räjähteitä, P7-luokan (pyroforiset aineet) eikä H1-luokan kaasumaisia tai nestemäisiä välittömästi myrkyllisiä kemikaaleja. Syttyviä kaasuja (Flam. Gas) saa varastoida ainoastaan kaasupulloissa, ei säiliökonteissa. Alla olevia kemikaaliluokka kohtaisia enimmäismääriä ei saa ylittää (nimetyt kemikaalit ovat esimerkkejä luokan kemikaaleista):

Kemikaali (kemikaaliluokka)	Luokitus	Määrä
P5a (syttyvät nesteet, kategoria 1) esim. dietyylieetteri P5c (syttyvät nesteet, kategoria 2 ja 3, jotka eivät kuulu luokkiin P5a tai P5b) Muut palavat nesteet, joiden leimahduspiste on 60-100 °C esim. aseton, dietyyliamiini, metanoli, kerosiini	Flam. Liq. 1, H224; Flam. Liq. 2, H225; Flam. Liq. 3, H226;	3500 m ³
P2 (syttyvät kaasut, kategoria 1 ja 2) esim. asetyleeni	Flam. Gas 1, H220; Flam. Gas 2, H221;	350 m ³ Nestekaasua enintään 125 t (250 m ³)
H2 (välitön myrkyllisyys, kategoria 2 ja 3) H3 (elinkohtainen myrkyllisyys, kerta-altistuminen) E1 ja E2 (välittömästi vaarallinen vesiympäristölle kategoria 1 ja kroonisesti vaarallinen vesiympäristölle kategoriat 1 ja 2) O3 (aineet tai seokset, jotka voivat kehittää veden kanssa myrkyllisiä kaasuja) Muut kemikaalit, joihin sovelletaan ainoastaan ilmoitus- ja	Acute Tox. 2, H300, H310, H330; Acute Tox. 3, H331 STOT SE 1, H370; Aquatic Acute 1, H400; Aquatic Chronic 1, H410; Aquatic Chronic 2, H411; EUH029 Acute Tox. 3, H301, H311;	7500 m ³

18.1.2018

1818/36/2015

luparajoja, ei kuitenkaan palavat nesteet. esim. bromi, krotonaldehydi, dimetyylisulfaatti, tionyylikloridi (O3), dikloorimetaani, dibutyylitinadilauraatti, suolahappo, lipeä	Skin Corr. 1 H314; Eye Dam. 1, H318; Resp. Sens. 1, H334; Muta. 1, H340; Muta. 2, H341; Carc. 1, H350; Carc. 2, H351; Repr. 1, H360; Repr. 2, H361; STOT SE 2, H371; STOT RE 1, H372; STOT RE 2, H373; Asp. Tox. 1, H304; Acute Tox. 4, H302, H312, H332; Skin Irrit. 2, H315; Eye Irrit. 2, H319; Skin Sens. 1, H317; STOT SE 3, H335, H336	
Kloori sekä muut H2, P4, E1-luokan kaasut	Ox. Gas 1, H270; Aquatic Acute 1, H400; Acute Tox. 3, H331; Eye Irrit. 2, H319; Skin Irrit. 2, H315; STOT SE 3, H335;	350 m ³ (490 t klooria)
P8 (hapettavat nesteet, kategoria 1, 2 tai 3, hapettavat kiinteät aineet, kategoria 1,2 tai 3) esim. kaliumpermanganaatti	Ox. Liq. 1, H271 Ox. Liq. 2 tai 3, H271 Ox. Sol. 1, H271; Ox. Sol. 2 tai 3, H272;	7500 m ³
P4 (hapettavat kaasut, kategoria 1) esim. happi	Ox. Gas 1, H270;	350 m ³
P6b (itsereaktiiviset aineet ja orgaaniset peroksidit) esim. peretikkahappo	Self-react. CDEF / Org. Perox CDEF	3500 m ³

Päätöksen ehdot

1. Palavia nesteitä saa varastoida yhdessä konttivarastossa enintään 500 m³. Kontit tulee sijoittaa varastoon siten, että keskellä olevan viemäriaukon ympäristö jää vapaaksi. Palavan nesteen kontteja ei saa sijoittaa vierekkäisiin konttivarastoihin niin, että tulipalo pääsee leviämään konttivarastosta toiseen. Vähimmäisetäisyys eri konttivarastoissa olevien palavien nesteiden konttien välillä on palomallinnuksen mukaisesti 22 m.
2. Kontteja ei saa sijoittaa toisiinsa kiinni tai päällekkäin ja jokainen yksittäinen kontti on oltava siirrettävissä onnettomuustilanteessa ulos alueelta.
3. Mahdolliset vuodot on oltava kerättävissä talteen konttivarastosta tai sammutusjätevesille suunnitellusta altaasta. Konttivarastoon mahduttava nestemäistä kemikaalia vähintään 110 % suurimman säiliökontin tilavuudesta.

18.1.2018

1818/36/2015

Varastoalueen viemärit on normaalisti (kun varastoidaan kontteja) pidettävä suljettuina. Sadevedet on tyhjennettävä alueelta valvotusti.

4. Varastoalue on tehtävä tiiviiksi siten, että se kestää kemikaalien vaikutusta vähintään kaksi vuorokautta ja säilyy tulipalossa tiiviinä vähintään kahden tunnin ajan. Käytetyn asfalttipinnoitteen tiiveydestä esitetään todistukset käyttöönottotarkastuksella.
5. Samassa konttivarastossa ei saa varastoida keskenään vaarallisesti reagoivia kemikaaleja.
6. Viemärit on rakennettava siten, ettei ilmaa raskaammat palavan nesteen höyryt aiheuta räjähdysvaaraa viemäreissä.
7. H1-luokan kiinteitä tai jauhemaisia kemikaaleja saa varastoida alueella vain suljetuissa pakkauksissa kuljetuskontin sisällä. Näiden kemikaalien varastoinnista alueella on ilmoitettava Tukesille etukäteen.
8. H2-/O3-kemikaaliluokkien kemikaaleja saa olla varastolla enintään 7500 m³, kuitenkin niin, että yli 4000 m³ määrien varastointi edellyttää etukäteen Tukesille tehtävää ilmoitusta, jossa on tarkka selvitys kemikaalien määristä, vaaraominaisuuksista, sijoittamisesta kentällä, kemikaalien aiheuttaman onnettomuusrisikin arvioimista sekä mahdollisten lisäsuojaustoimenpiteiden toteuttamista. Yli 4000 m³ varastointijärjestelyt on erikseen hyväksyttävä Tukesilla.
9. Kemikaaliluokkien P6a, P6b ja P8 (itsereaktiiviset aineet ja orgaaniset peroksidit sekä hapettavat kemikaalit) kemikaaleja varastoidessa on varmistuttava, että varastokentän pintakerros (asfaltti) ei aiheuta vaarallisia reaktioita vuototilanteessa. Tarvittaessa on käytettävä sopivasta materiaalista tehtyjä erillisiä vuotoaltaita.
10. Varastokentällä ei saa varastoida syttyvien kaasujen säiliökontteja. Nestekaasupullot on varastoitava palamattomassa katoksessa tai muussa soveltu- vassa sääsuojassa.
11. Eri kaasujen pullovaraston varastopaikat erotetaan selvästi toisistaan ja merkitään kentälle.
12. Mikäli alueelle rakennetaan erillinen rakennus varastointia varten, tulee rakennuksen sijainti, palontorjunta ja muut turvallisuusjärjestelyt hyväksyttävä erikseen Tukesilla muutosilmoituksen kautta.
13. Toiminnanharjoittajan ja lastinkäsittelyn palvelutoimittajan tulee sopia kirjallisesti turvallisista lastinkäsittelytavoista ja miten huolehditaan lastinkäsittelylaitteistojen kunnossapidosta. Tehdyt tarkastukset ja korjaukset on tehtävä dokumentoidusti.

18.1.2018

1818/36/2015

14. Vaahtosammutuslaitteistojen ja vesitykkien toiminta on testattava ennen käyttöönottoa. Varastoalueelta pois johtavat viemärit on tarkastettava ja puhdistettava säännöllisesti. Tarkastukset, tiiveyskokeet ja puhdistukset dokumentoidaan. Sammutuslaitteistojen, sammutusvesiputkiston sekä palovesipumppaamon ja sen varavoimakoneiden kokeiluista ja huoltotoimenpiteistä tulee olla ennakkohuoltosuunnitelma. Suoritetuista toimenpiteistä on pidettävä kirjaa. Teollisuuspalokunnan on harjoitettava säännöllisesti varastokentän sammutus- ja muiden torjuntalaitteistojen käyttämistä.
15. Toiminnanharjoittajalla tulee olla ajan tasalla oleva luettelo alueella olevista kemikaaleista ja niiden määristä. Lisäksi tulee olla kemikaalikohtainen toimenpidesuunnitelma mahdollisten vuoto- ja tulipalotilanteen varalla. Suunnitelmassa tulee olla yksityiskohtaiset ohjeet vuodon tekemisestä vaarattomaksi. Alueelle ei saa ottaa kemikaalia ennen kuin ohjeistus on tehty.
16. Konttivarastojen numerointi on tehtävä niin, että se on erotettavissa varastokentällä. Varastolle johtaville teille tehdään opastaulu, josta nähdään eri konttivarastojen numerointi, palontorjuntalaitteistojen sekä viemäreiden sulkuventtiilien sijainti. Viemäreiden sulkuventtiilit on oltava näkyvästi merkittynä myös kentällä. Kemikaalikohtaiset toimenpideohjeet tulee olla saatavilla myös onnettomuustilanteessa.
17. Toiminnanharjoittajan on selvitettävä voidaanko varastoitava kemikaali tehdä vaarattomaksi neutralointi- tai muulla aineella. Teollisuuspalokunnan käyttöön on varattava näitä aineita.
18. Alueella asennetaan tuulipussi näkyvälle paikalle osoittamaan tuulen suuntaa.
19. Varastoalueelle nimetään vaarallisten kemikaalien käytönvalvoja.
20. KIP Infra Oy:n on toimitettava ajantasainen turvallisuus selvitys ja sisäinen pelastussuunnitelma pelastusviranomaiselle.

Päätöksen perustelut

Varastokentän jokainen konttivarasto muodostaa erillisen valuma-altaan, josta vuodot saadaan kerätyksi talteen. Konttivarastoissa on erilliset viemäriputkistot, joiden kautta voidaan sadevedet poistaa valvotusti ja palotilanteessa kerätä sammutusjätevedet 500 m³ sammutusjätevesialtaaseen. Varastokentän torjuntavalmiuteen kuuluu kiinteät sammutusvesiputkistot ja sammutuslaitteistot. Sammutuslaitteistojen mitoitus on standardin SFS 3357 mukainen. Sammutusjätevesialtaan talteenottokapasiteetti perustuu arvioon suurimmasta paloskenaariosta ja se on laskettu huomioimalla pelastuslaitoksen tarvitsema vesimäärä lammikkopalon sammutukseen ja jäähtytykseen 90 min kokonaisajalle.

18.1.2018

1818/36/2015

Palavien nesteiden kontteja ei sijoiteta vierekkäisiin konttivarastoihin niin, että palo voisi levitä varastosta toiseen. 22 m vähimmäisetäisyys perustuu palomallinnukseen ja 8 kW/m² lämpösäteilytasoon.

Koska toiminnanharjoittajalla ei ole täyttä varmuutta varastoon sijoittavista kemikaaleista tai niiden määristä, on päätöksessä annettu ehtoja kemikaalien varastointimääristä ja niiden yhteensopivuudesta. Toiminnanharjoittajan on varmistuttava ennen kemikaalien ottamista varastoon, että se tuntee kemikaalien vaaraominaisuudet ja torjuntamenetelmät onnettomuustilanteessa.

Myrkyllisen kaasun pilvi voi levitä varastokentän ulkopuolelle aiheuttaen terveysvaaraa erityisesti suurteollisuusalueella. Terveysvaaran arviointi on tehty bromivuodon leviämisenä käyttäen Tukesin määrittämiä arviointikriteereitä (AEGL-arvot). Suurteollisuusalueen tämän hetkisten tuotantolaitosten ulkopuolelle aiheuttamaan terveysvaaraan nähden uusi varasto ei tuo muutoksia. Varastoalue sijaitsee Kokkolan suurteollisuusalueella ja se on jatkuvan valvonnan piirissä (security).

Turvallisuusselvityksen johtopäätökset

Toiminnanharjoittaja on laatinut turvallisuusselvityksen, jossa on kuvattu suuronnettomuusvaarat, niiden vaikutusalueet sekä johtamisjärjestelmä onnettomuusvaarojen tunnistamiseksi, ehkäisemiseksi ja hallitsemiseksi.

Onnettomuusvaarojen tunnistaminen

Toiminnanharjoittaja on tunnistanut onnettomuusvaaroiksi säiliökonteista ja muista kuljetuspakkauksista tapahtuvat vuodot ja mahdollisesti syttyvät tulipalot. Onnettomuuksien vaikutukset on arvioitu Tukesin antamien ohjeiden mukaan.

Johtamisjärjestelmä

Turvallisuusjohtamisjärjestelmään kuuluvat asetuksen 685/2015 liitteen III määrittämät osa-alueet. Toiminnanharjoittaja on kuvannut turvallisuusselvityksessä yleisesti turvallisuuden ohjausjärjestelmää. Turvallisuusasiat käsitellään keskitetysti sähköisessä tietojärjestelmässä, johon kootaan poikkeamien hallinta, turvallisuusdokumenttien hallinta, koulutukset, kemikaalitiedot, riskien arviointi, turvallisuusmittarit ja muut toiminnan ohjauksessa tarvittavat tiedot ja dokumentaatio. Tukes tulee valvomaan määräaikaistarkastuksillaan järjestelmän toimivuutta ja kehittämistä.

Tekniset järjestelmät

Turvallisuusselvityksessä ja lupahakemuksessa esitettyjen tietojen perusteella tuotantolaitoksella on varauduttu onnettomuuksien ennalta ehkäisemiseen sekä onnettomuustilanteiden hallintaan. Varastoitavat kemikaalien nestemäiset vuodot voidaan saada talteen konttivarastoista tai viemärintijärjestelmästä. Alueella on kiinteä sammutusvesiputkisto ja sammutuslaitteistoja tulipalotilanteita varten. Alueella toimii myös teollisuuspalokunta. Tukes seuraa

18.1.2018

1818/36/2015

laitoksen teknisten järjestelmien asianmukaisuutta ja niiden kunnossa pitämistä määräaikaistarkastuksillaan.

Dominovaara

KIP Infra Oy ei ole tunnistanut toiminnassaan sellaista onnettomuutta, joka voisi aiheuttaa uuden onnettomuuden alueella (dominoilmiö). Palovaara rajoittuu konttivarastoalueelle, eikä myrkyllisten kaasujen leviämistä katsota dominoilmiöksi. **Toiminnanharjoittajan on kuitenkin huomioita läheisten ilmakeasutehtaiden sijainti alueella ja varoitettava näitä toimijoita mahdollisessa kaasuvuototilanteessa.** Alueen toimijoiden on tehtävä yhteistyötä suuronnettomuuksien torjumiseksi.

Pelastussuunnitelman johtopäätökset

Varautuminen onnettomuuksiin ja pelastustoimenpiteet on kuvattu turvallisuusselvityksessä. Toiminnanharjoittaja tulee ylläpitämään sisäistä pelastussuunnitelmaa sähköisessä toiminnanohjausjärjestelmässä. Tukes katsoo, että toiminnanharjoittaja on ottanut huomioon onnettomuusvaarat ja esittänyt riittävät tiedot pelastustoimenpiteistä.

Lupahakemuksen käsittely

Tukes on vastaanottanut hakemuksen 6.3.2015 ja käsitellyt sen VN asetuksen vaarallisten kemikaalien käsittelyn ja varastoinnin valvonnasta annetun asetuksen mukaisena lupahakemuksena (685/2015 8 §).

Tukes pyysi hakemuksesta lausunnot Keski-Pohjanmaan ja Pietarsaaren alueen pelastuslaitokselta, Länsi- ja Sisä-Suomen AVI:lta (työsuojelu) sekä Etelä-Pohjanmaan ELY-keskukselta. Annetut lausunnot on huomioitu päätöksessä Tukesin toimivallan puitteissa.

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen tyytymätön saa hakea muutosta Vaasan hallinto-oikeudelta oheisen valitusosoituksen mukaisesti 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksi-saannista.

Maksuvelvollinen, joka katsoo, että tästä päätöksestä perittävän maksun määräämisessä on tapahtunut virhe, voi vaatia siihen oikaisua Tukesilta kuuden kuukauden kuluessa maksun määräämisestä. (Maksuperustelaki (150/1992) 11 b §)

Voimassaolo

Tämä päätös on voimassa toistaiseksi.

Sovelletut säädökset

Laki vaarallisten kemikaalien ja räjähteiden käsittelyn turvallisuudesta (390/2005) 10, 12, 13, 14, 15, 23, 23 a, 28, 41, 44 §

VN asetus vaarallisten kemikaalien käsittelyn ja varastoinnin valvonnasta (685/2015) 8-12, 14, 18, 19, 41 §

18.1.2018

1818/36/2015

VN asetus vaarallisten kemikaalien teollisen käsittelyn ja varastoinnin turvallisuusvaatimuksista (856/2012) 5, 21, 47, 50, 51, 59, 63, 68, 73 §

Lisätietoja

Lisätietoja antaa ylitarkastaja Timo Talvitie (timo.talvitie@tukes.fi)

Päivi Rantakoski
johtaja

Timo Talvitie
ylitarkastaja

Liitteet

Valitusosoitus

Hakemuksen käsittely

hakemus KIP Infra Oy 6.3.2015
selvitys KIP Infra Oy 23.6.2015
lausuntopyyntö Keski-Pohjanmaan ja Pietarsaaren alueen pelastuslaitos 24.6.2015
lausuntopyyntö Länsi- ja Sisä-Suomen AVI, Työsuojelu 24.6.2015
lausuntopyyntö Etelä-Pohjanmaan ELY 24.6.2015
Kuuleminen Kokkolan kaupunki 30.7.2015
Kuuleminen Kokkolan kaupunki 26.8.2015
lausunto Keski-Pohjanmaan ja Pietarsaaren alueen pelastuslaitos 27.8.2015
lausunto Etelä-Pohjanmaan ELY 31.8.2015
ilmoitus Länsi- ja Sisä-Suomen AVI, Työsuojelu 31.8.2015
hakemus KIP Infra Oy 25.5.2016
turvallisuusselvitys KIP Infra Oy 9.11.2016
selvityspyyntö KIP Infra Oy 23.11.2016
turvallisuusselvitys KIP Infra Oy 8.12.2017
lausunto Keski-Pohjanmaan ja Pietarsaaren alueen pelastuslaitos 17.2.2017
selvitys KIP Infra Oy 5.4.2017, 3.10.2017, 20.11.2017, 18.12.2017
päätös KIP Infra Oy 18.1.2018

Päätöksestä tiedottaminen

Länsi- ja Sisä-Suomen AVI, Työsuojelu
Etelä-Pohjanmaan ELY, Ympäristö ja luonnonvarat
Keski-Pohjanmaan ja Pietarsaaren alueen pelastuslaitos

VALITUSOSOITUS

MITEN VALITUS TEHDÄÄN

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Valituksessa pitää olla seuraavat asiat ja asiakirjat:

- hallinto-oikeus, jolle valitus osoitetaan (toimivaltainen hallinto-oikeus mainittu sivun alaosassa)
- päätös, johon haetaan muutosta, liitteineen alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- muutokset, joita valittaja päätökseen vaatii, ja niiden perustelut
- valittajan nimi, asuinkunta, postiosoite ja puhelinnumero
- tiedoksisaantitodistus tai muu tieto valitusajan alkamisesta
- valitusosoitus.

Valituksen voi laatia valittajan puolesta myös laillinen edustaja tai asiamies. Tällöin on ilmoitettava lisäksi laatijan nimi, asuinkunta, postiosoite ja puhelinnumero. Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä.

MINKÄ AJAN KULUESSA VALITUS TEHDÄÄN

Valitusaika on 30 päivää. Ajan laskeminen alkaa tiedoksisaantipäivää seuraavasta päivästä. Tiedoksisaantipäivä lasketaan seuraavasti:

- Jos päätös on lähetetty postitse saantitodistusta vastaan, tiedoksisaantipäivä ilmenee todistuksesta. Saantitodistus liitetään valitusasiakirjoihin.
- Jos päätös on postitettu tavallisena kirjeenä, sen katsotaan tulleen tiedoksi seitsemän (7) päivän kuluessa postituspäivästä, jollei muuta ilmene.
- Yleistiedoksiannossa tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä (7.) päivänä päätöksen nähtävillä oloa koskevan ilmoituksen julkaisemisesta Virallisessa lehdessä.
- Jos päätös on toimitettu tiedoksi muulla tavalla esim. saantitodistusta vastaan jollekin muulle henkilölle kuin päätöksen saajalle (sijaistiedoksianto), katsotaan päätöksen saajan saaneen päätöksen tiedoksi kolmantena päivänä saantitodistuksen osoittamasta päivästä.

MITEN VALITUS TOIMITETAAN PERILLE

Valituksen voi toimittaa hallinto-oikeudelle henkilökohtaisesti, postitse maksettuna postilähetyksenä taikka asiamiestä tai lähettiä käyttäen. Postittaminen tapahtuu lähettäjän vastuulla. Valituksen on saavuttava hallinto-oikeudelle virka-aikana ennen 30 päivän valitusajan päättymistä, jotta valitus voidaan tutkia.

Muutosta haetaan alla mainitusta (x) hallinto-oikeudesta:

- [x] Vaasan hallinto-oikeus, PL 204 (käyntiosoite Korsholmanpuistikko 43), 65101 Vaasa